

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu:

Radioaktywność - korzyści i zagrożenia

2. Kod zajęć/przedmiotu:

3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): fakultatywny

4. Kierunek studiów: Biologia, studia niestacjonarne

5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): II stopień

6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): ogólnoakademicki

7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): I

8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h CW):

Wykłady: 7 godzin

9. Liczba punktów ECTS: 1

10. Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia

prof. UAM dr hab. Renata Rucińska-Sobkowiak, renatar@amu.edu.pl

11. Język wykładowy: polski

12. Zajęcia/przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): przedmiot prowadzony jest częściowo w formie zdalnej, za zgodą Rady Programowej

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu

Celem modułu kształcenia jest zapoznanie ze zjawiskiem promieniotwórczości (radioaktywności) naturalnej i sztucznej, wykorzystaniem jej w różnych formach działalności człowieka (badawczej, medycznej, gospodarczej, militarnej) oraz zagrożeniami dla człowieka i środowiska związanymi z taką działalnością.

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują)

Znajomość: - najważniejszych praw fizyki i chemii leżących u podstaw procesów przyrodniczych,

- podstawowych zjawisk rządzących funkcjonowaniem komórek i organów oraz zależności

funkcjonalnych między nimi, decydujących o działaniu organizmu

3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów

Symbol EU dla przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
Efekt_01	interpretuje złożoność procesów i zjawisk w przyrodzie, których rozwiązanie wymaga podejścia interdyscyplinarnego	K_W01, K_W11, K_W12
Efekt_02	rozpoznaje problemy badawcze z pogranicza nauk biologicznych, które wymagają zastosowania zaawansowanych narzędzi nauk ścisłych	K_W03, K_W04
Efekt_03	charakteryzuje najważniejsze zagrożenia środowiska przyrodniczego w różnych skalach przestrzennych	K_W07, K_W11, K_U03
Efekt_04	opisuje najważniejsze uwarunkowania etyczne nauk przyrodniczych oraz możliwości społeczno-gospodarczego wykorzystania osiągnięć biologii, chemii i fizyki	K_U03, K_U07, K_K01
Efekt_05	zna podstawowe przepisy dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy oraz zasady ergonomii	K_W16, K_W17

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Odkrycie promieniotwórczości (radioaktywności) naturalnej.	Efekt_01, Efekt_02
Podstawowe terminy fizyki jądrowej.	Efekt_01, Efekt_02

Rozpady promieniotwórcze.	Efekt_01, Efekt_02
Oddziaływanie promieniowania jonizującego z materią.	Efekt_01, Efekt_02
Promieniowanie kosmiczne.	Efekt_01, Efekt_02
Pomiary promieniowania, dawki promieniowa.	Efekt_01, Efekt_02
Negatywne skutki działania promieniowania jonizującego na organizmy żywe.	Efekt_01, Efekt_02, Efekt_03
Hormeza radiacyjna.	Efekt_01, Efekt_02
Promieniotwórczość naturalna - wykorzystanie izotopów naturalnych w medycynie, wyznaczanie wieku minerałów, zegar archeologiczny.	Efekt_04
Izotopy promieniotwórcze otrzymywane sztucznie - wykorzystanie w medycynie (radioimmunologia, radioterapia, tomografia komputerowa, NMR), technice i przemyśle, nauce.	Efekt_04
Energia jądrowa - elektrownie atomowe i ich awarie (Czarnobyl, Fukushima).	Efekt_03, Efekt_04
Postępowanie z odpadami promieniotwórczymi.	Efekt_03, Efekt_04
Energia jądrowa - broń jądrowa.	Efekt_03, Efekt_04
Energia termojądrowa - procesy termojądrowe zachodzące w gwiazdach (białe i czarne karły, czerwone olbrzymy, supernowe), broń termojądrowa.	Efekt_03, Efekt_04
Wydziałowa pracownia izotopowa - zasady bezpieczeństwa pracy z otwartymi źródłami promieniotwórczymi.	Efekt_05

5. Zalecana literatura

Wydawnictwa książkowe (wybrane fragmenty wskazane przez prowadzącego)

1. Andrzej A. Czerwiński: Energia jądrowa i promieniotwórczość., Oficyna Edukacyjna*Krzysztof Pazdro, Warszawa, 1998.
2. Wiesław Gorączko: Radiochemia i ochrona radiologiczna. Wyd. Politechniki Poznańskiej, Poznań, 2003.

6. Informacja o tym, gdzie można zapoznać się z materiałami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.

Studenci realizujący moduł będą równocześnie użytkownikami kursu na platformie e-learningowej Moodle oraz zespołu w MS Teams; kontakt ze studentami, udostępnianie materiałów.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanego modułu lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	TAK
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	
Dyskusja	TAK
Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU dla przedmiotu				
	Efekt_1	Efekt_2	Efekt_3	Efekt_4	Efekt_5
Egzamin pisemny					
Egzamin ustny					
Egzamin z „otwartą książką”					
Kolokwium pisemne					
Kolokwium ustne					
Test	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
Projekt					
Esej					
Raport					
Prezentacja multimedialna					
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)					
Portfolio					

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem	7
Praca własna studenta	
Przygotowanie do zajęć	
Czytanie wskazanej literatury	8
Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
Przygotowanie projektu	
Przygotowanie pracy semestralnej	
Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	10
SUMA GODZIN	25
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	1

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM

- bardzo dobry (bdb; 5,0): znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne wynik testu 27-30 pkt./30 pkt.
- dobry plus (+db; 4,5): bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne wynik testu 26 pkt./30 pkt.
- dobry (db; 4,0): dobra wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne wynik testu 22-25 pkt./30 pkt.
- dostateczny plus (+dst; 3,5): wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne ale ze znacznymi niedociągnięciami wynik testu 21 pkt./30 pkt.
- dostateczny (dst; 3,0): wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne z licznymi błędami wynik testu 17-20 pkt./30 pkt.
- niedostateczny (ndst; 2,0): niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne wynik testu 0-16 pkt./30 pkt.